

చరిత్ర గజగజ లాడించేస్తాం
ది. రాత్రి అవుతోన్న
కొద్ది మంచు, మర్న బిందు
వుల్లా రాల్తున్నయ్య —
సిసీమాట ముగియగానే
'జోగి' నేలను పరచిన
గోని గుడ్డను ధూళిదులిపి
బుజాన్ని చుట్టేడు. బొడ్డున
ముడవటానికి ఏమయినా
వుంటేగా! అతణ్ణి అనుస

అంధత్వం

ఆయపిళ్ళ సత్తిబాబు

రించే లేచింది కోలీ కూడ. ఏదో నిస్సత్తువ నిరాశ,
కాళ్ళను చుట్టుకుని బలంగా ఆపేస్తున్నాయి. కోలీ
అతని బుజంపైని చెయ్యివేసి తనుమందుగా నడు
స్తోంది. అతడు ఆమె అడుగుల్లో అడుగులు రెక్క
వేసుకుంటూ నడుస్తున్నాడు.

సిసీమానుంచి వచ్చిపోయే జనం కార్లపైని
బళ్ళపైని అలా రాసుకునే పోతూన్నె యేదోకోపం
వచ్చి లేచిపోయిన వాళ్ళ కోలీ జోగులు మానంగా—
మేడలు—బజార్లు—పట్టణం అన్నివిడిచి ఊరు
బయట తమ విడిదికి వచ్చారు.

జోగి మతిపోయినవాడల్లె అరుగుపై చతికిల
బడిపోయాడు. ఆమె రెండడుగులు ముందుకు నడచి
తిరిగి చూసింది. జోగి అలానే పడుక్కుని చెక్కు
తున్నాడు.

“ఏం జోగన్నా” ఆమె పిలిచింది.

అతడి ఎర్రపడ్డ నేత్రాల్లోంచి రెండు బొట్లు
రాలాయి.

“ఏంవా?... నే నెందుకు బతకడ(వాఅని)”—

“ఏం?”

“మూడురోజులయి కూసింత గంజి లేదుకదా!
పరిచినగుడ్డపరచినట్టుగే బుజాన్ని వేస్తున్నాం... ఒక్క
రాగి దమ్మిడి వేసిన ప్రభువు—ఒక్కటి—ప్రభు
వులు!! నాలాగే వాళ్ళుంటే మూడు ప్రొద్దుల్లోమాడి
ఛస్తూన్న పాడుపొట్టను అవగాహన చేసుకో గలి
గారూ”... అతడి ముక్కు చలమలదురుతున్నై...
మాటల్లో విచారం లేకపోయినా, ఓ విధమయిన
కోపం, దహించుకు పోతూన్న పేగుల్లోని నిస్సత్తువా
ఓర్పులేనితనాన్ని తెలియపరుస్తున్నై.

ఆమె అతడికి దగ్గరగా
కూచుంది. “ఏమన్నా
బీదోళ్ళకదా మనకూ
కోపమే, ప్రభువులు మనలా
యెంగుకవాలి?”

ఆమ్మా! మనలానే?
—మన లాగనయితే ఒక్క
పూట, ఒక్కఘడియ తాళ
గలమా?—ప్రభువులు కన
కనే దమ్మిడి ఇవ్వరు...
మాటకు— ప్రభువ్యయితే

మట్టుకు నువ్విస్తావేమిటి?... అతడు మాట్లాడలేదు.
ఉబికి వస్తోన్న రోషాన్ని మట్టుకి తక్కించి చేసుకో
గలిగాడు.

ఆమె లేచింది—“వెళ్తా నన్నా... మాపిటికి
(రాత్రికి) కళ్ళుముయ్యి... రేపటికి ఆలోచింతాములే
(ఆలోచించుదాము) అట్టే మనసులో ఊసు (ఊహ)
రెట్టుకోక—” కాస్త కుసామతుచేసి ఆమె ఆనడి
చీకట్లో మెల్లిగా దారితీసింది.

* * *

ఇంకా నూర్యుడు అస్తమించనూ లేదు—
పిట్టలు గూళ్ళకు చేరనూ లేదు. బయల్దేరారు కోలీ
జోగులు పొట్ట కూలి కోసం—దారి మధ్యలో ఆమె
అంది” అన్నా— ఇవ్వాలనీకాడ (దగ్గర) కూకొని
దండాలని (అడుక్కోవాలని) లేకు.”

“ఏం?”

ఇద్దరం ఓకాడే కూకుంటే వేసే ప్రభువుచూసి
వెలిపోతున్నాడు—వేసిన ప్రభువువేసిన యిద్దరకూ
వంటేగా”

అతడు గతుక్కు మన్నాడు—“నువ్వేరెళ్లేది
అందుకేనా?—నీ కొచ్చిందినీకే నన్నమాట-డబ్బంటే—

ఆమె తన నున్నటి వేళ్ళతో అతడి బుగ్గల్ని
నొక్కింది “ఎంత మాటన్నా... రెండు చోట్ల డబ్బు
దొరకవచ్చుకదా అని... వెయ్యాలనుకున్న ప్రభు
నువ్వున్నా వేస్తారు— వేసున్నా వేస్తారు. ఇంకో
చోట జోలిపరుస్తే రెండు చోట్ల దండవచ్చు
కదూ?”

“ఇంతకూ ననేబు ప్రధానం—అయినా కానీ
కాదనడం యెల యెక్కడ కూకున్నా (కూర్చున్నా)

కూసింఠ బేగి (కొంచెం వేగంగా) బయలెల్లి వస్తే కలిసి వెళ్ళవచ్చు—”

“అలా గేనన్నా, సినిమా బగ్గేగానే (విడిచి గానే)—...నీ కాడికి వచ్చేస్తాను... తొందరపడి లేకుమా (లేవకుమా)... అసలే నీ క్కొపం... కలబడి కొట్టేస్తారు ప్రభువులు”

అతడా మెచేతుల్ని రెండూ పట్టుకుని ముద్దులాడేడు. “కోలీ నేనంటే నీకంత అభిమానం... నువ్వు లేకపోతే నాకు కూడేదీ? ... నివ్వే (నువ్వే) లేకపోతే నాకు దివ్వేదీ... నా కోలీ... నా ముద్దు కోలీ”...

కోలీ అతడి బుగ్గల్ని రెండూ వోమారు ఆడించింది. “నువ్వుకదన్నా, దారిపొయ్యే దిక్కులేని పక్షిని పెద్దదాన్ని చాస్త. తల్లి తండ్రి పోగానే నువ్వు దరిచేర్చక పోతే ఏనాడో చచ్చుండేదాన్ని... బతికుండి... యిలా నీచ జీవనం చేస్తూన్నది కాక... ఇంకా నిన్ను కూడ దగా చెయ్యాలన్నా...”

... “సినిమా వచ్చింది... జోలు నేలనుపరచి జోగిని కూచో పెట్టి, తను వెళ్ళిపోయింది కోలీ ఆవలి గేటుకి—”

... సినిమాలోకి రకరకాల మానవులు వింత వింతదుస్తుల్తో వెళ్తూనేవున్నారు... వస్తూనేవున్నారు. గేటు వద్దనే నిల్చుంది కోలీ ఒక్కచేతిని ముందుకు చాపి... 18 ఏళ్ళయినా వుంటవో లేదో ప్ర సందయిన దేహం... వొంపులు విరిగిన ఉరూభాగం మిలమిలా మెరుస్తూంది విద్యుద్దీపాలముందు. ఆ నీలి వెల్తుల్లో ఆ మెకోల మొహం... చలించే అధరాలు... భయించాత కలిగిన బిత్తరిచూపులు... కదులే మెరుపులు కలిగిస్తున్నాయివొంట్లో... తను వెళ్తూన్న దెక్కడికో— చూస్తూన్న దేమిటో... మతులుండి వెళ్తేగా... మనుషులకి!... జేబులో చెయ్యివేసి ఎంతవస్తే అంత... ఆ మెచేతిలో చెయ్యివుంచడం కావాలి... ఇంకా ఓర చూపు వోచీరువవు... ధైర్యంవుంటే ఓ ప్రశ్న... జంకుతేగా కోలీ మట్టుకు... ఎవరిమట్టుకువాళ్ళకు

జబాబులిస్తూనేవుంది. సరిపోయి నట్టుగ... రహస్యా లాడుతోనే వుంది...

గప్పు వెలిగాయి లెట్లు... కోలీ పరుగెత్తింది జోగి దగ్గరికి... జోగి అరుస్తూనేవున్నాడు... వరుస వరుసలుగా దేవుళ్లని మానవుల్ని పిలుస్తూనేవున్నాడు... బ్రతిమాలుతోనే వున్నాడు... తిడుతున్నాడు కూడ... ఏంచేసినా... ఎవర్ని పిలిచినా... టంగున ఒక్కదమ్మిడీ కిందపడితేగా!...

“లే అన్నా!”—
“లేవడమా? ... ఎందుకూ... కూడులేని తర్వాత యొక్కడికయినా చావడానికేకదూ... చచ్చేది యొక్కడే చస్తాను”—

“కూడు నేనిస్తాను... బేగి లేవన్నా—కాలం చెయ్యక—ప్రాణాలు పోతయ్...”

జోగి గబుక్కునలేచాడు— ఇద్దరూ తొందరగా నడిచి ఇంటికి చేరుకున్నారు.

“కోలీ!— ఏమిటి సంగతి”— చిరిగిపోయిన చాపమీద బైటాయిస్తూ ప్రశ్నించాడు జోగి... కోలీ అతని ప్రక్కనే కూర్చుని కొంగున కట్టినమాట యిప్పింది. “అన్నా, ... యిదిగో... యిది అణా... ఇది పావలా... ఇది రూపాయ్... ఇది కాయితం సుమా... జాగ్రత్త”— ఒక్కొక్కటే ఆ నవాలు చెబుతూ అంధుడిచేతిలో పెడుతూంది.

జోగి అన్నీ తీసుకున్నాడు. అతడి సంతోషానికి అంతులేదు. అతడు తన జీవితకాలంలో చూస్తేనా అంత డబ్బు... “కోలీ... నువ్వు నా తల్లివి... ఎంత డబ్బు... ఇచ్చావు... నీపేరు చెప్పి— కూసింఠ కల్లు తాగుతాను...”

కోలీ లేచింది “జాగ్రత్తగా మెసులుకో—... నీకోసం... పస్తులు చూడలేక... సంపాదించిన సొమ్ము... ఏడాదివరకూ సుఖమయిన జీవితం చెయ్యొచ్చో—...”

“కోలీ—! ఒక్క మాట—”

కోలీ తిరిగికూచుంది.

“ఇంతడబ్బు ఎక్కడ దొరికింది. అదుగుతున్నానని అనుకోకేం—...”

“ఎలా వస్తుందన్నా... నేనూ నీలాగే చెయ్యి చాపేను. దయవున్న ప్రభువులంతా తలాకటివేసి వెళ్లేరు.”

“ఊరికే చేస్తారా ప్రభువులు.” తనకు వెయ్యి లేదన్న యీర్ష్యతో కోపంగా న్నాడు జోగులు.

“చెప్పేది విను... వేసేటప్పుడు కొంతమంది నవ్వారు... కొందరు ఆటయేవరకూ వుండమన్నారు. ఆట కాకుండా వచ్చారన్నా. యిద్దరు ప్రభువులు... ఇంటికి రమ్మన్నారు... కార్లోను...”

“వెధవడబ్బు... అదా... ధైర్యంగా అడుక్కు తెచ్చిందనుకున్నాను... పటుకుపో నీడబ్బు జోగులు కోపంగా డబ్బు నేలపడేశాడు...”

“ఆగన్నా! అంత అన్యాయ మనుకున్నా వేమిటి—ఇదీ అడుక్కు తెచ్చిందే” —

“ఆ!—అడుక్కు తెచ్చింది!... వెళ్లేవా... కార్లోను...”

కోలీ ఆతడి బుగ్గపై చిన్న లెంపకాయ కొట్టింది.

“ఏమిటామాట, విను! వాళ్లను క్షమించ మన్నాను... నా భర్త యిక్కడనే వున్నాడని చెప్పేను... చూపమన్నారు—నిన్ను చూపేను” —

“ఆ... నిజంగానే... వాళ్లు నమ్మేరూ?!!” —

“నమ్మకేం చేస్తారు... మళ్లా తిరిగి రేపు... ఒక్కరినీ రమ్మన్నారు”

“ఉ... గాడిదలు... నే నుండగా వాళ్లు అడుగయ్యడమే”

మీసాలు మెలివేశాడు జోగులు.

“ఆ ధైర్యమే నాకుందన్నా”

జోగులు ఆమె భుజమ్మీద చెయ్యివేశాడు.”

నిజంగా, నేనే భర్తనని చెప్పేవా?”

“ఒట్టన్నా... మరి తప్పకొడమెలాగ” ఆమె ఆతడిచేతిలో చేతిని వేసింది.

“కోలీ—నువ్వొంత ప్రేమ చూపెడుతున్నావని ఆనుకోలేదు... కోలీ... నిజంగా డబ్బు లేకపోబట్టి... వుంటేనా... ఈ పాటికి—” జోగులు ఆమెను దగ్గ

రగా తీసుకుని కాగలించుకోపాయ్యాడు... కోలీ గబుక్కున లేచింది “ఏమిటన్నా?” —

“ఏమీ లేదు... డబ్బుందిగా... అడుక్కు తినక్కలేదు—మనిద్దరంవుంటే ఎంత ఆనందం”...

“ఎప్పుడూ లేనిది... యేమిటన్నా... యి ది వరకు కలిసి లేమా?”

అంధుడు తణువుకుంటూ లేచాడు. ఎక్కడి కళ్తావు. యింత అర్థరాత్రప్పుడు... నాకుమట్టుకు యెవరున్నారు. నివ్వు తప్ప... ఇష్టంవచ్చిన యేలు బుడి... నీదగ్గరకు యేమగాడు రాగలుగుతాడో చూస్తాను”...

కోలీ గ్రహించింది. కొన్ని నిమిషాలుకుముందు ఆతడు తిండికిలేక చావటానికి వూనుకున్నాడు... డబ్బులేనన్ని కోజులు నన్నెంతో గౌరవించాడు... తను యెలా చెపితే అంతే చేసేవాడు... కాని ఆతడి బాధలు తను చూడలేక చేసినందుకు ఫలితం... డబ్బు ఎంత నీచం!—... డబ్బు ఇచ్చిన తనుకూడ... దానిదగ్గర నీరస పడిపోయింది... ప్రపంచం అర్థం చేసుకోలేని పుట్టంఘడుకూడ డబ్బు చూడగానే... ఎంత నీచానికి పాల్పడుతున్నాడు... అంధుడు మెల్లి గావచ్చి ఆమె చేతుల్ని అందుకున్నాడు...

“కోలీ!”—ఆమె పారిపోటానికి ప్రయత్నించలేదు. ఎక్కడికిపోతుంది... తన్ను సోదరి కన్నా... యెక్కువగా ప్రేమించిన... అంధుడు... ఇంత అవినీతికి జోహారు చేస్తున్నప్పుడు... తను యొక్కడికిపోయి యేంచేస్తుంది. “ఆన్నా... క్షమించవూ—” ఆతడు వినలేదు... ఆమె తిరిగి చెప్పింది... “నా శరీరాన్నే కాదు నా ప్రాణాన్నే యిస్తున్నాను... కాని... ఆన్నా... ఒక్కటి... ఎప్పట్లానే అడుక్కుతి నే కాలక్షేపం... చేస్తూ వుండూ” — ఆమె జోగులు హృదయత్ముదికి ఒరిగిపోయింది... అంధుడు తిన యిష్టమొచ్చిన చోటెల్లా ఆమెను ముద్దులు పెట్టుకుంటున్నాడు— నేలనున్నడబ్బు గలగల నవ్వుతూంది.